

Zmiany w stosowaniu mechanizmu podzielonej płatności

Najważniejsze zmiany

1 listopada 2019 r. wchodzi w życie zmiany w stosowaniu mechanizmu podzielonej płatności (MPP, split payment). Z punktu widzenia podatników VAT najważniejsze dotyczą:

- **wprowadzenia obowiązku stosowania split payment dla konkretnych transakcji,**
- **wprowadzenia sankcji i kar** dla firm objętych obowiązkowym MPP za niewłaściwe dokumentowanie transakcji lub płaconie poza systemem MPP (np. zwykłym przelewem lub z rachunku prywatnego),
- **szerszych niż dotąd możliwości wykorzystania środków zgromadzonych na koncie VAT),**
- **zastąpienia odwrotnego obciążenie VAT** (stosowane w obrocie tzw. towarami wrażliwymi) obowiązkowym MPP

Zobacz jak stosować split payment do **31 października 2019 r.:** [Co to jest mechanizm podzielonej płatności \(split payment\) i jak go stosować.](#)

Zobacz: [Odwrotne obciążenie VAT/odwrócony VAT.](#)

Kto będzie musiał stosować split payment

Obowiązkowy mechanizm podzielonej płatności obejmie sprzedawców i nabywców [towarów lub usług wymienionych w załączniku 15 do ustawy o podatku od towarów i usług](#), jeżeli wartość transakcji przekroczy 15 000 zł. Chodzi m.in. o: dostawę płyt, arkuszy, folii i pasów z tworzyw sztucznych, wszelkiego rodzaju wyrobów ze stali, srebra, złota, aluminium, miedzi, elektronicznych układów scalonych, komputerów, dysków twardych, telefonów, telewizorów, aparatów fotograficznych i kamer cyfrowych, części do silników spalinowych, różnego rodzaju odpadów i surowców wtórnych, paliw, a także o usługi budowlane i sprzedaż detaliczną części samochodowych.

Obowiązkowy MPP **nie będzie stosowany** w transakcjach realizowanych na podstawie umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym, jeżeli sprzedawcą na dzień dokonania dostawy był podmiot prywatny (nie publiczny).

Rachunek rozliczeniowy i konto VAT w split payment

Transakcje objęte obowiązkowym split paymentem muszą być realizowane przez **rachunki rozliczeniowe założone dla działalności gospodarczej**, czyli konta firmowe. Te rachunki widnieją w [wykazie podatników VAT](#) (tzw. „biała lista podatników VAT”). Jeżeli znalazłeś rachunek swojego kontrahenta w Wykazie, możesz mu zapłacić za fakturę stosując podzieloną płatność.

Z kolei jeśli to ty wystawiłeś fakturę, sprawdź czy twój rachunek jest w Wykazie, bo tylko wtedy kupujący może ci na nią zapłacić w MPP.

Zwróć też uwagę, że jeśli kupujący płaci ci za transakcję objętą obowiązkiem podzielenia płatności, musisz mieć **konto VAT**, żeby ją przyjąć. Twój bank lub SKOK otworzył ci takie konto automatycznie, kiedy weszły w życie przepisy o dobrowolnym MPP (w 2018 r.), o ile korzystasz z konta firmowego. Nie musisz znać jego numeru ani umieszczać go na fakturze - rozdzielenie należnej płatności na kwotę netto i VAT następuje w systemie banku.

Nie masz konta VAT, jeśli w swojej firmie używasz konta osobistego (prywatnego, ROR) - w tym przypadku nie będziesz mógł przyjmować płatności objętych obowiązkowym MPP.

Obowiązki sprzedawcy w split payment

Jeżeli jesteś podatnikiem VAT i wystawiasz fakturę dokumentującą sprzedaż towarów lub usług objętych obowiązkowym MPP, **musisz ją opisać zwrotem „mechanizm podzielonej płatności” oraz umożliwić nabywcy podzielną płatność**. To oznacza, że musisz mieć konto VAT, na które trafi wykazana na twojej fakturze kwota podatku.

Zobacz: [Rachunek rozliczeniowy i konto VAT w split payment](#).

Sankcje dla sprzedawcy za niestosowanie split payment

- Jeżeli naczelnik urzędu skarbowego lub naczelnik urzędu celno - skarbowego stwierdzi, że jako sprzedawca (firma) **nie oznaczyłeś faktury zwrotem „mechanizm podzielonej płatności”**, ustali ci dodatkowe zobowiązanie podatkowe. Będzie to kwota odpowiadająca 30% kwoty podatku VAT z faktury, przypadającej na dostawę towarów lub świadczenie usług objętych MPP.
- Jeżeli prowadzisz jednoosobową działalność gospodarczą, za te wykroczenie ponosisz odpowiedzialność przewidzianą w kodeksie karnym skarbowym i możesz otrzymać grzywnę w wysokości do 180 stawek dziennych (może być to nawet 5,4 mln zł).

Jeśli źle oznaczyłeś fakturę, możesz uniknąć sankcji, jeżeli twój kontrahent (nabywca) opłacając ją, zastosuje podzielną płatność.

Obowiązki kupującego w split payment

Jeżeli jesteś podatnikiem VAT i kupujesz towary lub usługi objęte MPP, musisz mieć rachunek rozliczeniowy założony dla działalności gospodarczej.

Zobacz: [Rachunek rozliczeniowy i konto VAT w split payment](#).

Fakturę, którą dostałeś od sprzedawcy lub zaliczkę opłacasz stosując specjalny komunikat przelewu. Ten komunikat wyświetli się po zalogowaniu na twój rachunek. W komunikacie powinieneś podać kwotę podatku VAT (lub część), kwotę sprzedaży brutto (lub część), numer faktury, w związku z którą dokonywana jest płatność, NIP dostawcy.

Sankcje dla kupującego za niestosowanie split payment

- Jeżeli jako kupujący, pomimo obowiązku, nie rozliczysz się w systemie MPP, urząd skarbowy ustali ci dodatkowe zobowiązanie podatkowe w wysokości 30% kwoty podatku VAT przypadającej na towaru lub usługi objęte MPP.
- Jeżeli prowadzisz jednoosobową działalność gospodarczą, ponosisz za te wykroczenie odpowiedzialność przewidzianą w kodeksie karnym skarbowym i możesz otrzymać grzywnę w wysokości do 720 stawek dziennych (może być to nawet 21,6 mln zł).

Nawet jeżeli zapłacisz za fakturę poza systemem MPP (np. zwykłym przelewem), możesz uniknąć sankcji, jeżeli sprzedawca prawidłowo rozliczy podatek VAT przypadający na tę sprzedaż.

- Dodatkowo, jeżeli po **1 stycznia 2020 r.**, zapłacisz za fakturę z pominięciem MPP, taki wydatek (płatność) **nie będzie stanowić kosztu uzyskania przychodu**.

Rozszerzenie możliwości wykorzystania środków zgromadzonych na rachunku VAT

Od 1 listopada 2019 r. przedsiębiorcy, którzy otrzymują zapłatę w systemie MPP, będą mieli więcej możliwości wykorzystania środków zgromadzonych na koncie VAT. Poza opłacaniem VAT z faktur otrzymanych od kontrahentów, VAT do urzędu skarbowego oraz odsetek od należnego podatku VAT i dodatkowego zobowiązania podatkowego, będą mogli je wykorzystać na zapłatę:

1. podatku VAT z tytułu importu, odsetek za zwłokę w zapłacie podatku VAT oraz dodatkowego zobowiązania

- podatkowego,
2. podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku dochodowego od osób prawnych, zaliczek na te podatki, a także odsetek za zwłokę w tych podatkach,
 3. składek ZUS,
 4. podatku akcyzowego i przedpłat w podatku akcyzowym oraz odsetek od tych płatności,
 5. należności celnych oraz odsetek od tych należności.

Zestawienie zmian w przepisach o podzielonej płatności w podatku VAT

MPP	Do 1 listopada 2019 r.	Od 1 listopada 2019 r.
Stosowanie	dobrowolne (decyzję podejmuje nabywca)	obowiązkowe dla dostawy towarów i świadczenia usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy, jeżeli transakcja przekracza kwotę 15 tys. zł
Obowiązki dla sprzedawcy	brak (może zastrzec, że nie życzy sobie płatności w MPP)	<ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie przyjęcia płatności w MPP (konieczność posiadania rachunku bankowego z utworzonym rachunkiem VAT), • oznaczanie faktury zwrotem „mechanizm podzielonej płatności
Obowiązki dla nabywcy	brak (wybiera czy chce dokonać płatności w MPP)	dokonanie płatności w MPP (posiadanie rachunku bankowego umożliwiającego użycie specjalnego komunikatu przelewu)
Sankcje	brak (przewidziane są wyłącznie zachęty do stosowania MPP, m.in. domniemanie dochowania należytej staranności, brak odpowiedzialności solidarnej, zwrot z deklaracji na konto VAT w 25 dni, brak sankcji w VAT do płatności w MPP, obniżenie zobowiązania za wcześniejszą wpłatę podatku należnego z konta VAT)	<ul style="list-style-type: none"> • dla sprzedawcy: sankcja 30% kwoty podatku VAT lub grzywna za nieoznaczenie faktury zwrotem „mechanizm podzielonej płatności, • dla nabywcy: sankcja 30% kwoty podatku VAT lub grzywna za niezastosowanie MPP, • dla nabywcy brak KUP dla płatności z pominięciem MPP (od 1 stycznia 2020 r.)

<p>Wykorzystanie środków zgromadzonych na koncie VAT</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapłata VAT z faktur otrzymanych od kontrahenta, • zapłata VAT do urzędu skarbowego, • zapłata odsetek od należnego podatku VAT i dodatkowego zobowiązania podatkowego 	<p>dodatkowo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapłata VAT z tytułu importu, • zapłata podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku dochodowego od osób prawnych, zaliczek na te podatki, a także odsetek za zwłokę w tych podatkach, • zapłata składek ZUS, • zapłata podatku akcyzowego i przedpłat w podatku akcyzowym oraz odsetek od tych płatności, • zapłata należności celnych oraz odsetek od tych należności.
<p>Płatność za kilka faktur</p>	<p>brak możliwości</p>	<p>możliwość zapłaty za wszystkie faktury wystawione w ciągu miesiąca</p>
<p>Płatność zaliczki w MPP</p>	<p>brak możliwości</p>	<p>możliwość</p>
<p>Opłata za wniosek o zgodę o zwolnienie środków z konta VAT</p>	<p>opłata za zgodę wydawaną przez organ podatkowy na podstawie przepisów prawa podatkowego - 30 zł</p>	<p>brak</p>